

**Leo Trotskij:
Ett brev från EKKI till det franska kommunistpartiets
centralkommitté.
(12 maj 1922)**

[Översättning från engelska, *The First Five Years of the Communist International*, New York: Pathfinder, 1972, s 124-32, Göran Källqvist. Angående detta se även [Frågan om enhetsfronten](#) och [Kommunisterna och de franska bönderna](#) på [marxistarkiv.se](#).]

/

Kära kamrater, med allt större oro har EKKI [Kommunistiska internationalens exekutivkommitté] följt det franska kommunistpartiets inre utveckling och den politik som det för bland arbetarmassorna.

Det faktum att partiet tillfälligt har slutat att växa i antal, och till och med har förlorat ett antal medlemmar är i sig själv inte anledning till oroande slutsatser.

Partiet bildades under perioden av revolutionär oro efter kriget, en period som var fylld av höga förväntningar om en snabb utveckling av stora revolutionära händelser. Men när rörelsen visade sig utvecklas långsammare än förväntat, när massornas mindre medvetna delar, det vill säga majoriteten, märkte att kommunistpartiets bildande inte innebar omedelbara och drastiska förändringar av samhällsstrukturen, då minskade oundvikligt intresset för kommunistpartiet, och en del av de proletära och icke-proletära element som drevs mot partiet av den växande vågen, började dra sig undan igen.

Denna fördröjning berodde på händelsernas logik, men kunde och skulle ha hjälpt partiet att rensa, befästa och stärka sina principer och organisationer. Det kunde emellertid bara äga rum på ett villkor, nämligen att partiets kärna, först och främst dess centralkommitté, förde en exakt och beslutsam politik. EKKI har dock inte upptäckt någon sådan politik. Partiet har varken blivit mer helgjutet eller enat på grundval av sitt revolutionära program. Tvärtom är det idag mer formlöst än någonsin. När partiet internt blir mindre revolutionärt koncentrerat, då ökar trycket utifrån, det vill säga trycket från den borgerliga allmänna opinionen ökar. Under dessa förhållanden får högern, det vill säga de icke-kommunistiska och opportunistiska delarna av partiet, vars faktiska antal inte är så stort och som är svaga ideologiskt, ett allt större inflytande, ty den borgerliga allmänna opinionen överföra sitt tryck på partiet via dem, eftersom partiet saknar den nödvändiga enheten och beslutsamheten för att motstå yttre påverkan.

Denna oroväckande situation fick ett allvarligt uttryck i fallet med Fabre och hans tidning. Det är uppenbart för varje kommunist att Fabres tidning är fullständigt främmande för och fiendlig till Kommunistiska internationalens anda. Dessutom är denna tidning bara ett privat initiativ av en individ som under falska förespeglningar ger sig ut för att vara medlem i kommunistpartiet. Vårt partis tillflyktsort som på alla sidor är belägrad av borgarklassen, och dessutom en så förstockad och ond sort som den franska segerrusiga bourgeoisin har en dörr som står öppen för fienden, och genom den smiter det in spioner och andra element som förgiftar och demoraliserar partiets led.

Erfarenheterna har visat att denna sorts tidning ofta finner vägen direkt eller indirekt till partiets och fackföreningarnas byråkrati. Dag efter dag verkar giftet omärkligt, i synnerhet som det döljs bakom partiets fana. Och i de avgörande ögonblicken av en konflikt kommer det att visa sig att en betydande majoritet av partiorganisationerna, nämligen partikadrerna, har förgiftats och förlamats av det småborgerliga tvivlets gift. Inför de avgörande händelserna kommer partiets massor, och arbetarklassen i sin helhet, att upptäcka att de har blivit kraftlösa precis som om de har blivit halsuggna. Om man inte i tid uppmärksammar denna process, så kan den visa sig bli ödesdigert för det revolutionära partiets förberedelseperiod.

Av dessa skäl förkunnade EKKI:s utvidgade plenarmöte för två månader sedan att frågan om *Journal du Peuple*, oberoende av redaktörens personlighet, utgjorde en av de farligaste och mest negativa sidorna av partiets liv. Och trots internationalens enhälliga varning kan vi nu vi bestämt och med allt större oro fastställa att partiets ledande organ fortfarande inte har insett faran och inte har vidtagit drastiska åtgärder för att bränna bort detta sår med rödglödgat järn. Istället för att skoningslöst angripa *Journal du Peuple*, så håller partiets press helt enkelt tyst. Om centralkommittén skulle ställa frågan om denna tidning i hela dessa politiska vidd, så kan man bli av med den på 24 timmar, ty saken är politiskt helt klar. Men istället har centralkommittén, tvärs emot det utvidgade plenarmötets beslut och den franska delegationens löften, förvandlat frågan till en rent formell procedurfråga och på så sätt hindrat partiet från att få en klar bild av fallet och internationalens krav. För att visa för det franska proletarietets förtrupp vilken fara som hotade, tvingades EKKI först utfärda en varning, sedan kräva att man skulle följa reglerna, och slutligen åberopa artikel 9 i Internationalens stadgar och utesluta Fabre och hans tidning ur partiet, och understryka hela den politiska innebörden i denna åtgärd.

//

Genom att utnyttja de ledande partiorganens kroniska obeslutsamhet, fick högern en oproportionerligt stor betydelse i det franska partiets liv. Men vi kan inte se att dessa ledande partiorgan riktar in sig på sin grundläggande uppgift, nämligen att politiskt erövra arbetarmassorna som är organiserade i fackföreningarna eller fortfarande befinner sig utanför dem. Under förevändning att upprätthålla goda relationer med fackföreningarna eller syndikalisterna, kan vi istället se att partiet i alla grundläggande frågor systematiskt gör eftergifter till dem, och på så sätt överger sina positioner och bereder vägen för syndikalismens och anarkismens allra mest antikommunistiska element. Det finns partimedlemmar som fortfarande bedriver en oförskämjd och provokativ propaganda mot Kommunistiska internationalen i fackföreningsrörelsen. De utnyttjar syndikalismens teoretiska svaghet för att driva sin egen privata, sekteristiska politik inom fackföreningarna, och införa en oansvarig, diktatorisk regim utanför all kontroll och utan något program. Partiet viker sig inför varje angrepp från dessa politiska motståndare, som utnyttjar kommunismens fana för att ofrånkomligt leda fackföreningsrörelsen mot sönderfall och undergång. Att fortsätta att ignorera denna stora fara är detsamma som att tillåta ett nedbrytande arbete mot den franska kommunismen under många år framåt.

Om partiet inte lyckas inse att fackföreningsrörelsen bara kan lösa sina främsta uppgifter med hjälp från kommunismen, genom att partiet leder och har inflytande över de kommunistiska fackföreningsmedlemmarna, då kommer partiet oundvikligen att tvingas ge upp sin plats inom arbetarklassen och framförallt i fackföreningarna till de anarkistiska virrpannorna och äventyrarna. Det enda sättet för partiet att vinna inflytande över fackföreningarna är genom öppen ideologisk kamp mot de anarkistiska virrpannorna, oligarkiska klickarna och äventyrarna. Partiet måste gå på allmän offensiv. Det måste avslöja och kritisera allt slarv och alla virrpannor. Det måste ställa alla kommunister inom fackföreningarna under sin kontroll, skola dem i en anda av striktaste disciplin, och skoningslöst utesluta alla de som vågar sig på att åberopa självständighet som förevändning för att fortsätta sitt försvagande arbete i fackföreningsrörelsen.

Under detta arbete ska partiet givetvis förkasta all agitation och propaganda som tenderar att stöta bort de syndikalister som börjar besjålas av ett revolutionärt sinnelag, och ännu mer de breda skikt av fackligt aktiva arbetare som ännu inte har gjort sig av med sina politiska fördomar. Det är en sak att ha en välbetänkt inställning till sådana personer och skola dem, men det är något helt annat att passivt kapitulera för anarkister som utnyttjar dessa personer för sina egna syften. För att kunna uppnå framgångar på detta område är det hursomhelst ett nödvändigt villkor att ha en beslutsam vilja att nå framgång. För detta ändamål måste partiet upprätthålla den striktaste kontroll, med alla de konsekvenser som kan bli följderna, nämligen uteslutning av de oäkta kommunister som hädanefter tar sig friheten att inte underkasta sig internationalens beslut och än mer de som agerar rakt emot dessa beslut. I samband härmed förväntar sig EKKI att centralkommittén kommer att

vidta hårda och beslutsamma åtgärder som ger internationalen verkliga garantier för att dess beslut genomdrivs, garantier som kommer att befria EKKI från behovet att någon mer gång ingripa direkt i organisatoriska uppgifter och frågor, som det borde vara vår franska sektionens centralkommittés uppgift att lösa.

Å andra sidan förkunnar EKKI att förhållningstaktiken att undvika och vackla i parti frågor om liv och död redan har prövats mer än nog och har lett till negativa resultat. Av denna orsak kommer inte EKKI att tillåta ytterligare dröjsmål på detta område.

///

Vi kan se samma passiva och obeslutsamma tendenser i frågan om enhetsfronten, men denna gång gömd bakom oförsonlighet i ord. Vid första påseende kan denna paradox vara slående: partiets höger, med sina centristiska och pacifistiska tendenser, och som öppet eller förtäckt stöder *Journal du Peuple*, framstår samtidigt som de mest oförsonliga motståndarna mot enhetsfronten och skyler sig med ett täcke av revolutionär orubblighet. I motsats till detta är de delar som ända fram till Tourskonferensen, även under den svåraste tiden, försvarade Tredje internationalens ståndpunkt idag för enhetsfrontstaktiken.

I själva verket är det företrädarna för en passiv förhållningstaktik som idag tar på sig en mask av falsk revolutionär orubblighet. De förstår inte att vi idag, när arbetarklassen är uppdelad i olika läger inte i något fall kan tillåta arbetare att åter fylla leden hos avvikarna [dissidenterna], reformisterna, anarkisterna eller andra grupper. Vi måste ta politiskt aggressiva initiativ för att ställa till oreda i våra konservativa motståndares led. De kan bara hålla sig kvar i arbetarrörelsen tack vare våra bristande initiativ på propagandans område. Samma obeslutsamhet och passivitet som orsakade oss stora förluster i fackföreningsrörelsen har under de senaste månaderna visat sig i frågan om enhetsfronten. Den tolkades och framställdes på ett helt felaktigt sätt i vårt franska partis tidningar.

Trots att frågan diskuterades noggrant under flera veckor, en diskussion som ledde fram till att denna taktik antogs av en överväldigande majoritet i Komintern vid EKKI:s utvidgade plenarmöte, så kan vi trots det se hur det franska partiets ledande organ driver en taktik som är helt oförenlig med både Kommunistiska internationalens anda och dess stadgar. Deklarationer om att underkasta sig disciplinen verkar bara vara förberedelser till ännu mer öppna och systematiska brott mot denna disciplin. Trots de beslut som har tagits bedriver partiorgan som l'Humanité och Internationale i sina officiella artiklar en oförsonlig kampanj mot enhetsfronten. Eftersom frågan både på ett nationellt och internationellt plan har gått från diskussion till handling, så ger den franska kommunistiska pressens polemiska artiklar vår fiende en stadig ström av ammunition. Det handlar inte längre om en diskussion utan om sabotage av vår sak.

I dessa fakta skönjer EKKI spår av Andra internationalens sämsta drag. Besluten från deras världskongresser är bara utsmyckning och inga som helst hinder för de olika nationella sektionernas taktik, som ställer sina nationella överväganden över revolutionens intressen och internationalens uppgifter. Fortsätter dessa otillåtliga brott mot disciplinen under de internationella aktionerna, så kommer det oundvikligen att orsaka ett beslutsamt motstånd från internationalen i sin helhet liksom dess nationella sektioner, och de kommer att tvingas att återkalla den franska sektionen till ordningen och kräva att den underkastar sig disciplinen.

I enlighet med Tredje internationalens anda och stadgar anser EKKI att det franska partiets centralkommitté är skyldig att se till att de ledande partiorganen har en sådan sammansättning och form att de blir organ som klagör, försvarar och i praktiken förverkligar Kominterns resolutioner istället för att bekämpa dem. I detta sammanhang förväntar sig EKKI helt klara och exakta garantier för framtiden.

IV

Vi kan inte låta bli att nämna de oklara relationer som existerar mellan det franska partiets centralkommitté och EKKI. Man har framställt det som om inte bara den enda fråga som den franska delegationen röstade mot under den tredje kongressen och vid EKKI:s utvidgade plenarmöte, utan också alla de beslut som antogs i fullständig enighet med samtliga franska delegater, har dikterats för partiet och påtvingats det utifrån, och att partiet rättar sig efter besluten som en ren formalitet. Exempelvis var samtliga medlemmar i den franska delegationen fullständigt eniga med det utvidgade plenarmötet om att det var absolut nödvändigt att återge de kamrater som lämnade in sina avskedsansökningar vid Marseilleskonferensen sina uppdrag i centralkommittén. Detta beslut hade ett mycket viktigt politiskt syfte: att säkra fullkomlig enighet i centralkommitténs funktionssätt, liksom inom partiet i sin helhet. Detta mål går bara att uppnå genom att det klargörs inför partiet att det inte handlar om några sorts personliga sammanslutningar eller den ena eller andra individens personliga ambitioner, utan om att skapa organisatoriska förutsättningar för fullständig enhet i arbetet. Frågans politiska betydelse borde ha klargjorts fullständigt och exakt i ledande artiklar i partipressen och vid partiets nationella konferens. Ingenting av detta gjordes. Allting inskränktes till en rent formell handuppräkning som hade förberetts bakom scenen, det vill säga bakom partiets rygg, utan några förklarande artiklar eller tal. Om någon hade satt som mål att uppnå resultat som var direkt motsatta de som EKKI:s utvidgade plenarmöte strävade efter, då skulle en sådan person ha uppträtt precis som centralkommittén gjorde vid detta speciella tillfälle.

Ett sådant agerande kommer helt uppenbart att skapa och förstärka det intryck som finns bland det franska partiets brokiga breda massor att internationalen eller Moskva har för vana att utfärda *obegripliga* och omotiverade politiska och organisatoriska ultimatum, som det franska partiets centralkommitté underkastar sig av disciplinära skäl samtidigt som den på ett skickligt sätt gör sin negativa inställning till internationalens förslag känd för partiets djupa led. På så sätt skapas en atmosfär som är ytterst gynnsam för de intrigmakare och politiska hästhandlare som samlas kring *Journal du Peuple*.

V

Slutligen kan det vara av intresse att gå igenom hur relationerna mellan EKKI och centralkommittén har sett ut historiskt. Utifrån det ska vi se att missförstånden och misstagen vid inget tillfälle utgick från EKKI.

Det franska partiet skickade en delegation på elva personer till den tredje kongressen i Moskva, och de representerade alla de olika strömningar som fanns i partiet vid den tiden. Delegationen tog en omfattande del i kongressens och EKKI:s arbete. De beslut som EKKI tog angående det franska partiet diskuterades tillsammans med den franska delegationen och antogs enhälligt med dem, i synnerhet de beslut där EKKI föreslog att det franska partiet skulle införa kontroll över partipressen, på så sätt som alla andra kommunistpartier gör.

Till EKKI:s förvåning nonchalerade centralkommittén under lång tid detta beslut, och de missförhållanden som EKKI hade påpekat fortsatte att existera och förstärktes i det franska partiet. Av detta skäl krävde EKKI bestämt att man skulle anta principen om kontroll över partipressen. Efter sex månaders dröjsmål antogs till sist denna princip, men ingenting gjordes för att genomföra den i verkligheten.

Efter den tredje kongressen förde EKKI fram olika förslag angående den franska kommunistiska rörelsen i centralkommittén. Dessutom skickade kamraterna Zinovjev och Trotskij brev till det franska partiets mest framstående medlemmar för att med hjälp av denna vänskapliga brevväxling underlätta en ömsesidig förståelse och broderligt samarbete.

I samma anda inbjöd EKKI upprepade gånger kamraterna Frossard och Cachin till Moskva för att personligen diskutera de viktigaste frågorna för den kommunistiska rörelsen i Frankrike. EKKI ville inte missa någon möjlighet att upprätta hjärtliga förbindelser med det franska partiets ledare, och

när vi inte fick några positiva svar på våra inbjudningar, skickade vi en delegat till Paris för att bekanta sig med situationen och lägga fram internationalens synpunkter inför centralkommittén.

I slutet av förra året lyckades EKKI få ytterligare en kamrat förordnad till Moskva, och fick på detta sätt reda på hur centralkommittén ville upprätta sina förbindelser med internationalen. EKKI svarade i en resolution, som i sin tur bad om ett svar från centralkommittén. Det kom aldrig något svar.

I samband med Marseilleskonferensen tog EKKI tillfället i akt att skicka ett öppet brev till det franska partiet, med bland annat kommentarer angående tillståndet inom det franska partiet och även kritiska omdömen i en vänskaplig och öppen anda, som är brukligt inom de internationella förhållandena mellan kommunister. Brevet begärde också ett exakt svar i fråga om disciplinen och kontrollen över partiets tidningar. Tyvärr fick inte EKKI något svar varken på detta brev eller på ett andra och ännu mer detaljerat brev till centralkommittén.

Låt oss också påminna oss om att EKKI vid tiden för Marseilleskonferensen hade skickat en andra delegat till centralkommittén, med målet att rätta ut alla meningsmotsättningar och underlätta upprättandet av vanliga förbindelser i framtiden.

Efter Marseilleskonferensen räknade EKKI med att kamrat Frossard skulle komma till Moskva i enlighet med de beslut som centralkommittén tog i oktober, för att klargöra saker och ting och upprätta exakta förbindelser med den franska sektionen.

EKKI inbjöd ihärdigt partisekreteraren att komma, med tanke på de oerhört viktiga frågor som måste lösas. EKKI ansåg, och anser fortfarande, att sådana direkta meningsutbyten är det mest ändamålsenliga sättet att stärka banden mellan internationalen och den franska sektionen.

Centralkommittén förde aldrig fram några politiska invändningar till EKKI, utom i frågan om enhetsfronten. I de fall där besluten från det utvidgade EKKI genomfördes i praktiken, så gjordes det, som vi såg i fallet när de som hade begärt utträde skulle återfå sina poster i centralkommittén, på ett rent passivt sätt som för att understryka en fientlig hållning till innebörden i det beslut som hade tagits i frågan.

EKKI anser det fullständigt omöjligt att fortsättningsvis upprätthålla denna sortens relationer. Den föreslår att centralkommittén i internationalens franska sektion klart tar hänsyn till de än idag inte klart uttryckta motiv som ligger bakom detta uppträdande, och även de allvarliga konsekvenser som måste bli resultatet om den förhållningstakt som nu används i relationerna mellan Paris och Moskva inte ersätts av öppen och revolutionär uppriktighet.

Kommunistiska internationalens

exekutivkommitté

Moskva, 12 maj 1922.